

**2023KO IRAILAREN 27KO KONTROLERAKO BATZAR
NAGUSIAREN BATZAR-EGUNKARIA (ITZULPENA)**

**DIARIO DE SESIONES DE LA SESIÓN PLENARIA DE
FECHA 27 DE SEPTIEMBRE DE 2023 (TRADUCCIÓN)**

AURKIBIDEA

Orrialdea

- Batzarra hasi da.....	3
- IDAZKARI andreak gai-zerrendako lehenengo puntua irakurri dau: “Mendekotasuna edota aniztasun funtzionala duten pertsonentzako egoitza eta zentroetan bero olatuen eragina.”.....	3
- EH Bildu taldeko Duque Santacoloma batzarkide andreak hartu dau berbea	3
- Gizarte Ekintzako foru diputatu Antxustegi Ziarda andreak hartu dau berbea	6
- EH Bildu taldeko Duque Santacoloma batzarkide andreak hartu dau berbea	7
- Gizarte Ekintzako foru diputatu Antxustegi Ziarda andreak hartu dau berbea	7
- IDAZKARI andreak gai-zerrendako bigarren puntua irakurri dau: “Ohiko etxebizitzarako erabilten dan etxebizitzearen errentamenduari emondako tratamendu fiskala eta alokairuaren merkatuari bultzada emotea.”	8
- Talde Berezia-Elkarrekin Bizkaiako De Madariaga Martín batzarkide andreak hartu dau berbea.....	8
- Ogasun eta Finantzen foru diputatu Berrojalbiz Zabala andreak hartu dau berbea	10
- Talde Berezia-Elkarrekin Bizkaiako De Madariaga Martín batzarkide andreak hartu dau berbea.....	13
- Ogasun eta Finantzen foru diputatu Berrojalbiz Zabala andreak hartu dau berbea	14
- IDAZKARI andreak gai-zerrendako hirugarren puntua irakurri dau: “Basogintzan gertatutako lan istripuak.”.....	16
- EH Bildu taldeko Arrieta Galarraga batzarkide jaunak hartu dau berbea	16
- Ingurune Naturala eta Nekazaritza Sustatzeko foru diputatu Atutxa Lejarreta andreak hartu dau berbea	17
- EH Bildu taldeko Arrieta Galarraga batzarkide jaunak hartu dau berbea	18
- Ingurune Naturala eta Nekazaritza Sustatzeko foru diputatu Atutxa Lejarreta andreak hartu dau berbea	19
- IDAZKARI andreak gai-zerrendako laugarren puntua irakurri dau: “El Vivero egoitza-zentroaren itxierea.”	19

- Talde Berezia-Elkarrekin Bizkaiako De Madariaga Martín batzarkide andreak hartu dau berbea.....	20
- Gizarte Ekintzako foru diputatu Antxustegi Ziarda andreak hartu dau berbea	20
- Talde Berezia-Elkarrekin Bizkaiako De Madariaga Martín batzarkide andreak hartu dau berbea.....	21
- Gizarte Ekintzako foru diputatu Antxustegi Ziarda andreak hartu dau berbea	23
- IDAZKARI andreak gai-zerrendako bosgarren puntua irakurri dau: “Fortuna handien gaineko zerga.”	23
- EH Bildu taldeko Casanova Alonso batzarkide jaunak hartu dau berbea	24
- Ogasun eta Finantzen foru diputatu Berrojalbiz Zabala andreak hartu dau berbea	24
- EH Bildu taldeko Casanova Alonso batzarkide jaunak hartu dau berbea	25
- Ogasun eta Finantzen foru diputatu Berrojalbiz Zabala andreak hartu dau berbea	26
- Batzarra amaitu da.....	26

2023ko irailaren 27ko batzarra
11:00etan hasi da.

Se inicia la sesión del 27 de
septiembre de 2023 a las 11:00
horas.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Señoras y señores, para dar comienzo al Pleno de Control, ¿qué dice el primer punto, señora secretaria?

La Sra. **SECRETARIA / IDAZKARI** andreak:

1.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Interpelación
[\(R.E.12/E/2023/0001416\)](#)

Autor: Duque Santacoloma, Izaskun (EHB)

Asunto: El impacto de las olas de calor en las residencias y centros para personas con dependencia y/o diversidad funcional.

Documento Principal:
[\(R.E.12/E/2023/0001416\)](#)

Expediente: [\(12/B/18/0000288\)](#)

1.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Itauna
[\(12/E/2023/0001416SE\)](#)

Egilea: Duque Santacoloma, Izaskun (EHB)

Gaia: Mendekotasuna edota aniztasun funtzionala duten pertsonentzako egoitza eta zentroetan bero olatuen eragina

Dokumentu Nagusia: [\(12/E/2023/0001416SE\)](#)

Espedientea: [\(12/B/18/0000288\)](#)

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Corresponde el turno al juntero que ha presentado la iniciativa. Por lo tanto, señora Duque Santacoloma, tiene usted la palabra.

La Sra. **DUQUE SANTACOLOMA** andreak: Buenos días a todos/as.

Es una satisfacción llegar a un acuerdo, y además unánime, en el primer Pleno de esta legislatura. Un tema muy importante, además, el transporte público, que afecta económicamente a muchas familias, como se ha comentado anteriormente. Y el tema de debate que traigo hoy, en mi opinión, y en la opinión de mi grupo, también es un tema central. En la anterior legislatura también tuvimos varios debates sobre políticas de cuidados, que fueron un tema central, y también este hoy es un debate o un tema acerca de eso. Por lo tanto, entendemos que no es un tema sectorial, es un tema central. Quiero recordarles que, en nuestro Territorio, en Bizkaia, contamos con más de 10.000 plazas residenciales para personas mayores y muchos centros residenciales y plazas para personas con diversidad funcional, por lo que el de hoy es un tema que afecta a muchas personas.

Las olas de calor que hemos sufrido en los últimos veranos han sido de las más largas e importantes registradas en los últimos años. Los científicos creen que estas efemérides extremas serán cada vez más frecuentes y tendrán una duración cada vez más prolongada. Por eso, en julio del año pasado registramos una serie de preguntas sobre este tema.

En concreto, preguntamos si existía un protocolo para hacer frente a las olas de calor en los centros residenciales.

La Diputación nos respondió que, en los centros residenciales para personas mayores, son los profesionales sanitarios los encargados de definir las medidas preventivas ante las olas de calor. Asimismo, en el artículo 36.i) del Decreto 126/2019, de 30 de julio, se establecen los protocolos de actuación que, como mínimo, deben tener los centros residenciales para personas mayores, pero entre los que no figura ningún protocolo específico sobre olas de calor. Eso nos dijo la Diputación.

Iazko garagarrean galdera batzuk erregistrau genduzan, egoiliarren familia batzuen kekek eta kezkek eraginda. Egonezina eukiela adierazo euskuen, egoitza batzuen barruko tenperatura altuek egoitzetan bizi diran edadekoen ondoizateari eta osasunari eragiten eutsielako, eta jakin gura izan genduan bero-boladei aurre egiteko protokolo espezifikorik ba ete egoan, kontuan izanda edadekoak eta dibersidade funtzionala daukien personak bereziki ahulak dirala bero-kolpeen aurrean, horreek deshidratazino-egoerak edo gaixotasun kronikoak okerragotzea eragin daikeelako.

Gure galderei erantzunez, esan euskuen ez dagoala egoitza-zentro guztiek jarraitu beharreko protokolo espezifikorik, eta zentroek hartzen dabezan prebentzino-neurriak zentro bakotxaren osasun-eremuak zehaztu behar dituala, Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailak ezartzen dauzan jarraibideen eta pauten arabera.

El protocolo, o plan, de actuaciones preventivas en la CAPV para hacer frente a los efectos del exceso de temperatura en la salud es un documento sanitario elaborado por el Departamento de Salud del Gobierno Vasco y disponible en la web. Ahí se dan algunas pautas ante las olas de calor.

En los centros residenciales para personas mayores, son las personas profesionales sanitarias las encargadas de definir las medidas preventivas ante las olas de calor. El único criterio que tienen es ese Plan que se hace desde el departamento de Sanidad. Asimismo, el Decreto 126/2019, de 30 de julio, establece en su artículo 36.i) los protocolos de actuación mínimos que deben tener los centros residenciales para personas mayores. Entre estos protocolos no figura ningún protocolo específico para olas de calor.

Aldundiaren Gizarte Ekintza Sailak bialdutako erantzun horretatik ondorioztatu daikegu musturreko bero-egoera horreen aurrean, erantzuna egoitza bakotxeko osasun-taldeen esku geratzen dala, hau da, egoera berean, zentro bakotxak bere erara jokatu dau, bere eskumenaren arabera. Hori bai, Eusko Jaurlaritzaren Osasun Sailak ezarritako pautak betez. Eta zer jasoten dau EAEko larregizko tenperatureak osasunean daukazan ondorioei aurre egiteko prebentzino-jardueren protokoloak?

Prebentzino-jarduketan plana, herritar guztientzako gomendio-gida orokor batean, eta eranskin bat dauka goitzetarako.

Eranskin honetan sei jarraibide edo sei gomendio dagoz. Ezta orrialde erdi be. Eta, laburtuz, jarraibide eta gomendio horreek guztiok beteko doguz seguruenik, gure sen onari segiduta.

III. eranskina: egoitza-zentroentzako gomendioak.

• Kanpoko leihoak eta atea ixtea, kanpoko tenperatura altuagoa dan bitartean.

• Egongeletako eta logeletako tenperatura neurtzea eta egiaztetea.

- Aide girotua daukan lokal bat eukiteko aukerea kontuan hartzea.
- Beste metodo batzuk erabiltea. Berbarako, ur freskoa gorputza freskatzeko, batez be arpegia eta besoak.
- Egoiliarrei likido gehiago emoten ahalegintzea, ahal dala ur freskoa.
- Entsalada, barazki eta fruta kantitatea handitzea dietan.

Hau da, udan danok egin ohi doguna. Sei gomendio, horixe jasota dago Eusko Jaurlaritzaren Osasun Sailaren Jarduera Planean. Eta, esan dodan moduan, hori da egoitza-zentro bakotzeko osasun-taldeen jarraitu daikien gida edo jarraibide bakarra.

Eta, bilaketa arina eginda, beste lurralde batzuetan egoitzetarako protokolo askoz zehatzagoak eta espezifikoagoak dagozala egiaztatu daiegu. Prebentzino-neurriak jasoteaz ganera, alerta-mailaren araberako jarduketa espezifikoak daukiez.

Kolore desbardineta alderdiek gobernetan dabean beste erkidego batzuetako adibideak jaso dodaz, adibidez, Madrilgo Erkidegoan jasoten dana edo Valentziako Generalitatekoa. Horreek guztiak, bertako Osasun Sailek edo harekaz alkarlanean prestatutakoak.

Bilaketa hori egin ezker, Googlen bilaketa arina egin ezker, ikusiko doezue oinarritzko 6 puntuko gomendio-gida batetik 20 orrialde baino gehiagoko gida espezifiko batera pasetan garala. Bilatu eta irakurtea gomendatzen deusuet.

Contestando a nuestras preguntas, también se nos informó de que, dentro de las funciones de inspección del Servicio de Inspección y Control del Departamento Foral de Acción Social, se constató que los centros han adoptado las medidas oportunas para dar cumplimiento al artículo 11 del Decreto de residencias de confort térmico y no encontraron ni uno que incumpliera la normativa en materia de servicios sociales. Es decir, en noviembre del año anterior se comprobó a través del Servicio de Inspección que también se había cumplido el confort térmico, que este artículo del Decreto se había cumplido en todas las residencias.

Pero, curiosamente, 4 meses después, el diputado de Acción Social, Sergio Murillo, solicitó una comparecencia para informar sobre el plan de inspección. Algunos y algunas de ustedes recordarán, y, si no, ahí está reflejado en el acta, que ese día Sergio Murillo nos comunicaba, que se había suspendido temporalmente la actividad de la residencia Andia de Bilbao. En concreto, fue por incumplimiento del artículo 11, relativo al confort térmico. En este caso por el frío, ya que era invierno.

La primera inspección en esa residencia se hizo el 15 de febrero, y la actividad se interrumpió 17 días después, el 2 de marzo. 17 días desde que la primera inspección detecta, digamos, el primer fallo, hasta que esa actividad cesa. Cualquiera puede entender que 17 días en una situación así es algo excesivo.

Las temperaturas muy altas o extremas tienen efectos nocivos sobre la salud, que se reflejan en el aumento de la morbilidad y de la mortalidad, especialmente en zonas de clima templado. Hay una evidencia amplia y sólida sobre esto.

Las temperaturas excesivamente elevadas pueden afectar a toda la población, pero los grupos más vulnerables son las personas mayores y las personas con diversidad funcional.

Por todo ello, planteamos la siguiente interpelación a la diputada de Acción Social, Amaia Antxustegi Ziarda:

¿Qué va a hacer el Departamento de Acción Social de la DFB para protocolizar las medidas preventivas ante olas de calor en las residencias y centros para personas con diversidad funcional y personas mayores?

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Duque Santacoloma. Y, en el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Antxustegi Ziarda.

La Sra. **ANTXUSTEGI ZIARDA** andreak: Muchas gracias, señora presidenta. Buenos días a todos/as.

Aunque me estrene en esta cámara como diputada foral de Acción Social, lo cierto es que no voy a decir nada diferente ni distinto a lo que se dijo hace un año. Porque, como usted ha dicho, hicieron ustedes esa pregunta, la misma. Hay que señalar que Euskadi cuenta desde 2006 con un plan de prevención para situaciones de ola de calor, que describe las consecuencias de una situación límite e identifica los principales grupos de riesgo.

El plan está disponible en la página web del Departamento de Salud, tal y como usted ha dicho, y, además, este Departamento actualiza y activa anualmente el Plan de Calor. Se activó el 1 de junio de 2023 y estará vigente hasta el 30 de septiembre. Este plazo es flexible, es decir, aunque se haya establecido ese plazo, se puede variar en función de las circunstancias, si se considera imprescindible.

El Servicio de Inspección y Control del Departamento de Acción Social de la Diputación Foral de Bizkaia comunica anualmente a todos los centros residenciales, centros de día y centros de atención temprana la necesidad de activar el Plan.

¿Y cómo hacemos esa comunicación? Durante este año 2023 se han enviado correos electrónicos a dichos centros, así como el cartel informativo y el Plan de Calor 2023. Y, posteriormente, durante el periodo de vigencia del Plan de Calor, se informa a los centros antes de que se produzcan esas condiciones meteorológicas extremas. Las recomendaciones del Plan se implementan en el día a día, se actualizan y se aplican protocolos relacionados con: nutrición, hidratación, indumentaria, etc...

Como he dicho, en las inspecciones realizadas por nuestro Servicio de Inspección, usted ha señalado el caso del año pasado, esto se revisa de nuevo y se ve si se ha corregido, y en las inspecciones que ha habido este año, en 2023, tanto de frío como de calor, es la inspección de toda la infraestructura, pero en ese confort térmico tampoco se ha visto que haya incumplimientos.

Así pues, por lo que he expuesto, no vemos la necesidad de más protocolos, de protocolos específicos. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Antxustegi Ziarda. En el turno de réplica, señora Duque Santacoloma, en representación del grupo Euskal Herria Bildu, tiene la palabra.

La Sra. **DUQUE SANTACOLOMA** andreak: Sí, muchas gracias por su respuesta.

Yo sigo tendiendo la mano para mejorar los planes que se hacen y dar pasos en ese camino. Yo también acudí a la web del Departamento de Salud y de ahí saqué ese plan que tanto usted como yo hemos mencionado. Como usted ha dicho, todos los años se publica el sitio web, pero tan solo con recomendaciones, eso es así, no es vinculante, y, aparte de eso, las recomendaciones específicas que afectan a las residencias son 6, pueden verlo aquí bastante fácilmente, y son las que he mencionado anteriormente

Yo les reitero que los protocolos específicos que hay en otros territorios son mucho más profundos, están mucho más elaborados. De hecho, este plan que elabora el Departamento de Salud se hace respondiendo a una ley, una ley española, están obligados a hacer este tipo de planes. Pero nosotros y nosotras podemos responder a esa ley con mínimos, o, como he dicho, que esta Diputación, junto con el Departamento de Salud, siga trabajando para mejorar el protocolo o guía. Usted también ha mencionado, o yo también lo he mencionado, yo creo que usted también lo ha hecho, el Decreto de 2019, el Decreto de residencias, también se mencionan protocolos ante la deshidratación, como, por ejemplo, qué tipo de recomendaciones o pasos hay que dar, pero tampoco hay protocolos específicos de este tipo.

Así que tenemos dos herramientas en este momento. Este plan, que publica anualmente el Departamento de Salud, es el mismo cada año, y, por otro lado, el seguimiento que esta Diputación hace de las residencias a través del Servicio de Inspección, la recomendación, y esos mecanismos administrativos que pueden activarse ante este error. Yo creo que son insuficientes.

Tal y como he mencionado anteriormente, en la comparecencia de Sergio el año pasado se hacía referencia precisamente a esa situación, ante una temperatura de confort inadecuada, esta Diputación puede actuar y esta vía administrativa se activó a través del Servicio de Inspección, pero se tardó 17 días en interrumpir la actividad de esta sede. Es decir, para dar una salida a esta situación. Por lo tanto, la vía administrativa es una vía, pero es lenta y entendemos que ahí es donde tenemos que poner fuerzas, como dijimos en la legislatura, que ese Servicio de Inspección necesita ese impulso que es necesario, sobre todo en lo que atañe al personal, que se traduzca en más personas trabajadoras. Y luego, por otro lado, impulsar y fomentar la colaboración entre las instituciones públicas. Es decir, fomentar la colaboración entre esta Diputación y el Departamento de Salud, para elaborar protocolos más específicos. Yo estoy segura de que en las residencias hay muy buenos profesionales, pero cada equipo será diferente, tenemos unas 50 residencias, y cada centro tiene su equipo profesional, y dejamos en sus manos los pasos a dar.

Por tanto, mantengo mi propuesta y otro día volveremos a traer esta propuesta. Y espero que se llegue a un acuerdo amplio, como ocurrió anteriormente. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Duque Santacoloma, y en el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Antxustegi Ziarda

La Sra. **ANTXUSTEGI ZIARDA** andreak: Muchas gracias, señora presidenta. Lo primero es decir que se agradece esa mano tendida, eso se agradece.

Como he dicho, cada institución tiene sus competencias y el Gobierno Vasco, el Departamento de Salud, es el que tiene la competencia para elaborar estos protocolos,

por nuestra parte, en todo momento, según las condiciones, debe ser quien las actualice. Y nuestro Departamento, por su parte, esas inspecciones, las inspecciones que he mencionado. Y nosotros y nosotras tenemos la responsabilidad de cumplir con el artículo 11 del Decreto que usted ha mencionado, el confort térmico, entre otras cosas, en las residencias de personas mayores, centros de día y centros para personas con discapacidad.

Y, como he dicho, hasta ahora no hemos visto ningún incumplimiento en este año. Como usted ha dicho, siempre que hay un procedimiento administrativo, ya sabemos cómo es la administración, pero es cierto que ahí hay margen de mejora, y más en estas situaciones. Eso sí. Pero también se indica que cada residencia y cada centro sabe cómo actuar ante las olas de calor, y lo hacen poniendo medidas, siguiendo el plan anteriormente mencionado, y que, en caso de que se elabore un protocolo, deben ser los propios centros quienes lo hagan, siguiendo ese plan del Gobierno Vasco, ya que finalmente replicarán lo que está en ese plan.

Las condiciones y medidas a cumplir ahí mencionadas son muy claras y se exigen al 100 % a todos los centros. Entonces, nosotros y nosotras, como usted dice, también estamos en contacto con el Departamento de Salud, y, si necesitamos una mejora, o alguna otra medida, estamos en contacto, cómo no vamos a estar en contacto con el Departamento de Salud.

Nada más. Muchas gracias.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Antxustegi Ziarda. Segundo punto del orden del día.

La Sra. **SECRETARIA / IDAZKARI** andreak:

2.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Interpelación
[\(R.E.12/E/2023/0001420\)](#)

Autor: De Madariaga Martin, Eneritz (GM/TB-EB)

Asunto: Tratamiento fiscal al arrendamiento de vivienda con destina vivienda habitual y el impulso al mercado del alquiler.

Documento Principal:
[\(R.E.12/E/2023/0001420\)](#)

Expediente: [\(12/B/18/0000292\)](#)

2.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzeara:

Jatorrizko ekimena: Itauna
[\(12/E/2023/0001420SE\)](#)

Egilea: De Madariaga Martin, Eneritz (GM/TB-EB)

Gaia: Ohiko etxebizitzarako erabilten dan etxebizitzearen errentamenduari emondako tratamendu fiskala eta alokairuaren merkatuari bultzada emotea

Dokumentu Nagusia: [\(12/E/2023/0001420SE\)](#)

Espedientea: [\(12/B/18/0000292\)](#)

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Corresponde el turno a la juntera que ha presentado la iniciativa. Por tanto, señora De Madariaga Martín, tiene la palabra.

La Sra. **DE MADARIAGA MARTÍN** andreak: Muchas gracias, señora presidenta. Buenos días de nuevo.

Tira, badakizue etxebizitza duin eta eskuragarria lortzea dala gizartean daukagun arazo handienetako bat, gazteek sufriduten dabena gehienbat, baina baita baliabide ekonomiko gutxiak daukienez, guraso bakarrek, seme-alabak euren kargura daukiezan bikote bananduek eta abarrek.

Egoera horrek errazoi asko daukiez, baina gaur horreetako bi ekarri gura doguz gogora:

Alde batetik, ohiko etxebizitzarako alokairu-erregimeneko etxebizitzaren eskaintzarik eza, eta, bestetik, alokairuko merkadu libreko etxebizitza urriek eskaintzen dabezan prezioak.

Badakizue, Euskal Estatistika Erakundeak emondako datuen arabera, ohiko etxebizitzaren kontratuen hileko batez besteko errentea 784 €koa izan dala Bizkaian 2023. urteko lehen hiruhilekoan, eta 100.000 biztanletik gorako udalerrietan batez besteko errenta horrek 833 €raino igon dau. Halan be, merkatuan jarduten daberen higituezinen plataformetako batera jotzen badogu, eskaintzarik merkeen artean 30 m²-ko pisuak aurkituko doguz, 775 euroren truke, igongailurik bako 6. solairu baten, edo lau kideko familia bat bada modu duinean alogadu eta bizi gura dauena, hilean ez jako 900 €baino gutxiago kostauko.

Etxebidek be batutako datuek erakusten dabenez, alokairu babestuen eskatzaileen kopuruak nabarmen egin dau gora. Bizkaian, 2021ean, 32.000 persona inguru ziran.

Eta, alde horretatik, ez dot askoz gehiago sakonduko alokairuaren merkadua errazoizko prezioetan bultzatuko daberen politika publikoak aktibetako beharra agerian ixten daberen elementuetan; izan be, Etxebizitzaren Plan Zuzentzaileak, 2021-2023koak, jasoten dau etxebizitzaren merkaduaren diagnostiko sozioekonomikoa, argudio sendoa nahikoa daukazana. Eta pentsetan dot horretan danok ados gagozala.

Hori esanda, hainbat neurri garatu daitezke egoera horri aurre egiteko, eta, Etxebizitzaren Gida Planak berak aurreikusten dauen misinoagaz eta nortasun-ezaugarriakaz bat etorritik, zeinean bosgarren puntu lez ezarten dan alokairuaren eskaintza handituko dauen eta prezioen kontrola erraztuko dauen eta birgaikuntzarako kenkariak optimizauko dauzan fiskalidatearen aldeko apustua egiten dala, itaun hori planteauko dogu.

Seguruenik badakizu, Berrojalbiz andrea, Gida Planak ekintza zehatz bat daukala, 3.2.1.2, zerga-politikeari buruzkoa. 2021, 2022 eta 2023rako etxebizitza-politikaren arloan tributuak birbideratzea da helburua. Eta eremu horretan, Planak proponiduten dauena da Euskadin etxebizitzari aplikatutako zerga eta tasen erreforma-multzo bat egitea, baina modu espezifikagoan, PFEZn indarrean dagozan kenkariari buruzko hausnarketa bat egiteko dino, eta, etxebizitzak alogaduteagatik kenkariari jagokonez, horren aplikazioa mugatzea planteetan da errenta-mailaren arabera, zergadunen kolektibo jakin batzuetako kide izatearen arabera – gazteak, familia ugariak –, edo etxebizitza alogaduteko edo erosteko eskubidea daukien alokairuko programa publikoetako kide izatearen arabera. Eta horri jagokonez, hain zuzen be, PFEZn indarrean dagozan kenkariari jagokonez, zugaz egin gura dau gogoetean gure taldeak.

Begira, PFEZn errentatzailearen figurarentzat, hau da, higituezinen ugazabarentzat, indarrean dagoen tratamendu fiskalari jagokonez, egoera hau daukagu:

Pentsau daigun ohiko etxebizitza lez erabilteko etxebizitza bat ipinten dala alokairuan. Zer dedukzino daukaz? Ba, hara, jasoten dauen errenteak % 20ko hobaria dauka. Era berean, etxebizitza erosi, birgaitu edo hobetzeagatik interesak ken daitezke. Pentsau daigun aurreko bizilagunak beste pisu hori errentan hartzen dauela, eta etxebizitza turistiko lez egiten dauela. Gaur egungo PFEZren araudia kontuan hartuta, honek kendu ahal izango dira:

hipoteka-maileguaren interesak, etxebizitzan barrikuntzak egiteko gastuak, konponketak, erabilerearen ondorioz altzariak barritzea, aseguru-primearen gastua, OHZ, estolderia-tasa, telefono-gastuak, Internet edo Wifi zerbitzu modura sartzearen kostua, Netflix edo HBO lako zerbitzuen kostua, komunitate-gastuak, argia, gasa, publizidade-gastuak eta plataformaren komisinoak (Booking eta Airbnb, adibidez), eta turismo-kudeatzailearen gastuak.

Ipini daigun adibide bat. Atari bateko 1. eskoiakoak bere pisua alogaduten dau, hilean 600 €ko prezio txikiaren truke, urtebetez, ohiko etxebizitza lez. Gehienez 5.760 €ko zerga ordainduko dau.

1. ezkerrekoak turismorako pisu lez alogadu dau, prezio berean. Eta kenkari posible horreek guztiak egotzi ondoren, ez da kopuru horretara hurbilduko. Ezta hurrik emon be. Eta eskerrak muga bat gehitu dan, izan be, ezin dira diru-sarrera baino gastu gehiago autortu.

Horri gehitzen badeutsaguz etxebizitza turistikoetarako etxebizitza erosteko kostuaren ganeko % 3ko amortizazio-gastuak, eta etxebizitza erosteko 36. €ko zerga-kreditu personalagaz alderatzen badogu, kontua barriz be etxebizitza turistikoen alde ateraten jaku.

Halanda ze, gure eretziz, Elkarrekin Bizkaiaren eretziz, Bizkaian etxebizitza turistikoa erabilteko errentamentutik datorren higietuzinen kapitalari emoten jakon tratametu fiskalak ez dau laguntzen ohiko etxebizitzarako alokairuko merkaduan etxebizitzen kopurua igoten, kontrakoa baino. Baina hori ez da horrek dakarren ondorio negatibo bakarra, gentrifikazioaz, turistifikazioaz berba egin daikegu. Eta, azken finean, merkadua tensionatzea eragiten dau, eta horrek prezioek igotea dakar, eskaintza eskasagaitik.

Eta, horren haritik, oraintsu onartu da etxebizitzarako eskubideari buruzko maiatzaren 24ko 12/2023 Legea, zerga-mailan elementu bi jasoten dituana, Elkarrekin Bizkaiaren eretziz kontuan hartu beharrekoak eta Bizkaiko zerga-araudian sartu beharrekoak.

Lehenengo zatian, 17. artikulua, biztugarri bidezko etxebizitza eskuragarriari buruzkoak, mota horretako etxebizitzak bultzatzeko ahalmena ezarten dau, alokairuaren prezioak eta horreek jaso daikiezan zerga-onurak bat etortea ezarrit. Eta uste dot hori Bizkaiko zerga-araudian sartu leitekela. Era berean, azken xedapenetatik bigarrenak hainbat zerga-biztugarri ezarten dauz PFEZn etxebizitzara bideratutako higituezinen errentamenduei apliketako, eta, esan deusudan lez, horreek be gure araudira eroan daitekez.

Horregaitik guztiagaitik, Berrojalbiz andrea, galdetu gura deusugu:

Ze neurri ipiniko ditu martxan zure Sailak? Zein epetan egingo dau?, gure Lurraldeko zerga-politikak Bizkaiko herritar guztiei etxebizitza duin eskuragarriak eskuratzen laguntzeko. Besterik ez.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora De Madariaga Martín. En el turno de réplica, tiene la palabra la señora Berrojalbiz Zabala, portavoz de la Diputación.

La Sra. **BERROJALBIZ ZABALA** andreak: Muchas gracias, señora Presidenta de las Juntas Generales. Señora De Madariaga, buenos días.

Bizkaiko fiskalidadeari eta etxebizitzaren alokairuari itaun hau kokatze aldera, eta zuk, De Madariaga andreak, horren justifikazioan egin dozuzan gogoetak ikusita, uste dot argitu egin behar dala Bizkaiak ohiko etxebizitzaren eta etxebizitza turistikoen

errentamentuari emoten deuten PFEZren araudiak zer trataera daukan, konparau ostean ondorio egokiak atera ahal izateko.

Abiapuntuko premisa lez, adierazo behar da etxebizitza-errentamentutzat hartzen dala soilik eraikin bizigarri bati jagokon errentamendua, baldin eta eraikin horren xede nagusia errentariaren etxebizitza-premina iraunkorra asetea bada, Hiri Errentamentuen Legearen 2. artikulua ezarten dauen lez. Halanda ze, etxebizitza ez dan beste erabilera baterako errentamentutik bereizten da; izan be, eraikin baten xede nagusia errentariaren etxebizitza-premina iraunkorra asetea ez dan beste bat da. Eta horixe da erabilera turistikoko errentamentuen kasua.

Aurrekoa, ganera, Eusko Legebiltzarraren garagarriaren 28ko 13/2016 Legeak, Turismoari buruzkoak, 53. artikuluan xedatutakoagaz osotu behar da. Artikulu horrek dino turismo-erabilerarako etxebizitzaren definizioa, haren tipologia edozein dala be, hau dala: arrazoi turistikoen edo oporrengeitak ostatu modura eskaintzen edo merkaturatzen diranak, aldi baterako lagata.

Aurrekoa ezarrita, errentatzailearen ikuspegitik, egia da PFEZren araudiak bardin tratetan dauzala errentamentu mota bat eta bestea, sortzen deusiezan errendimendu moten ondorioetarako, errenten kalifikazioari jagokenez; izan be, kasu bietan kapital higituezinaren etekinak dagoz tartean. Era berean, errendimendua amaitzeko modua bardin kalkuletan da; izan be, errendimendua kalkuletako orduan ordaindu eta integratu beharreko zenbateko osoa errentariak ordaindutako diru-sarrera osoa da.

Dana dala, horreek dira alokairu-mota bien fiskalitatearen arteko antzekotasunak, eta hortik aurrera desbardintasunak datoz. Aitatu egin dozuz, baina nik aterako dodanaren oso bestelako ondorioa aterata.

Lehenengoa, zergapeko etekin garbia zehazteko etekin osotik kengarriak diran gastuei buruzkoa da.

Halanda ze, etxebizitza turistikoen errentamentuen kasuan, errendimenduak lortzeko beharrezkoak diran gastu guztiak kendu ahal izango dira, eta zeuk be aitatu dozuz:

- Interesak eta beste finantzaketa-gastuak.
- Kontserbazino- eta konponketa-gastuak.
- Estadukoak ez diran tributuak eta errekareruak, besteak beste OHZ, zabortasea, argiteria eta abar, zehapenak izan ezik.
- Aseguru-kontratuen primak.

Baina ez dago ezelango hobari gehigarririk, tasautako gastu mota horreen kengarritasunaz ganera.

Bestalde, ohiko etxebizitzaren errentamenduei jagokenez, interesen eta ganerako finantzaketa-gastuen zenbatekoa bakarrik kengarria bada be, % 20ko hobaria ezarri da elementu bizugarri lez, eta etekin osoari aplikauko jako, gastuak kendu aurretik, gastuak sortu edo ez.

Bigarren ezbardintasunak alde handiagoa jarten dau tratamendu fiskal bien artean. Eta errentamentu-mota bakotzak errentatzailearen egoitzan eukiko dauen zerga-kargeaz nabil berbetan.

Halanda ze, etxebizitzaren errentamentuen kasuan, aurreztearen zerga-oinarrian sartuko dira; generako kasuetan, ostera, oinarri orokorrean sartuko dira, eta oinarri bakotxean sartu behar diran zergadunak lortutako generako etekinei metatuko jakez, kasu bakotxean dagokion tarifak apliketako. Horrek esan gura dau PFEZren berezko progresibotasunaren ondorioz –zerga-oinarri orokorrari apliketan jakon tarifan nabarmenagoa danak–, erabilera turistikoko etxebizitzaren errendimentuak intensidade handieneko zergagaz zergapetzea.

Aurrekoa esanda, ondorioztatu daiteke, etxebizitza alokatzearen ondoriozko etekinak aurreztearen oinarrian sartu dirala kontuan hartuta, eta horrek progresibotasun txikerragoagaz zergapetzea dakarrela, bai eta, gastu jakin batzuk zenbatzeaz gan, etekinen hobaria % 20an apliketako aukera be, gastuak sortu diran ala ez alde batera itxita, Bizkaiko Lurralde Historikoko PFEZren araudiak sustatzen dauela etxebizitza-erabilerarako higituezinak alokairuan iointea merkatuan, eta ez dauela gauza bera egiten erabilera turistikorako higitueziakaz.

Ez jat iruditu, De Madariaga andrea, itaun honen eskaerearen justifikazioan ondorio horretara heldu zaranik; horregaitik, beharrezkotzat jo dot aurreko analisisa egitea.

Bizkaiko zerga-politikeak ez ete dauen laguntzen alokairu-merkatuko etxebizitzaren kopurua handitzen, edo alokairuen prezioaren igoerea errazten dauen, zuk dinozun moduan, gogoeta hau egin gura neuke:

Askotan, politika fiskala ez jagokon posizioan ipinten dogu. Zerga-politikea ez da herritarren behar guztiak aseteko erabili ahal izango dogun makila magikoa. Ezin dogu fiskalitatea bihurtu erakunde publikoek lortu gura diran helburuak lortzeko erabiltzen daben bide bakarra. Aitzitik, politika fiskala politika publikoa da, eta jagokin politika sektorialaren arduradunei, kasu honetan etxebizitzarenari, lagundu behar deutse helburu horreek lortzen. Hori holan izanik, nekez egotzi ahal deusagu gure fiskalitateari Bizkaiko herritarrentzako alokairuko etxebizitza merkeen eskasiaren erantzukizun guztia.

Horrenbestez, De Madariaga andrea, ez nator bat zure baieztapenagaz, antza danez, Bizkaiko fiskalitateari bakarrik egotzen deusazun erantzukizunari buruz, etxebizitza-eskasiaren eta alokairuen prezioen igoerearen ondoriozko arazoa konpontzeko.

Baina gure ardura eskusiboa dira, horreek bai, gure fiskalitateak daukazan ondorioak: Eta aztergai dogun gaian, Bizkaian, fiskalitatearen bidez, etxebizitzaren errentamentua sustatzen gabiliz, haren zerga-kargea murriztuz. Eta ez gabiliz egiten aurtan, ezta igaztik be, orain dala 15 urte baino gehiagotik baino, 2007ko urtarrilean estreinau genduan PFEZgaz. Izan be, alokairuari bultzada sendoa emon geuntsen, fiskalitatearen bidez.

Eta itxi egidazu datu batzuk emoten:

Bizkaian, 2017-2021 zergaldien artean, % 49 igon eban alokairuaren merkaduan ipinitako etxebizitzaren kopuruak. Hau da, 74.885 etxebizitza.

Alokairu-errenten goranzko prezioei jagokenez, fenomeno konplejua da, eta hainbat operadore publikok parte hartzen dabe, baita sektore pribaduak be. Dakizun lez, Euskadin etxebizitza alogaduteko merkadu dual bat dago, non, alde batetik, eskaintzak eta eskariak askatasunez jokatzen daben prezioak markaduz, eta, bestetik, gizarte-politika publikoek babestutako merkadu bat dagoan, laguntza handiak jasoten dituana. Alokairu-errenteari jagokenez, danok dakigun lez, goranzko joera estrukturala dago, eta azken krisialdiko urteetan baino ez da eten.

Eta ze ekarpen egiten dogu fiskalidadetik, alokairuen prezioek herritarrengan daukiezan ondorioak arintzeko?

PFEZren gastu fiskala handitzea, errentarientzako kenkari baten bidez.

Bizkaian, 2017-2021 zergaldien artean, % 35 igon eban etxebizitza alokatzeko biztugarria apliketan daben PFEZ aitortpenen kopuruak, eta % 45 igon eban gastu fiskalak.

Kenkari horrek batez besteko diru-sarrera gitxiago daukiezan zergadunei egiten deutse mesede. Eta kolektibo horretan gazteak nabarmentzen dira (30 urtetik beherakoak). Bada, gure lurraldeko zerga-araudiak arreta berezia emoten deutse independizau eta etxebizitza bat lortu gura daben Bizkaiko gazteei. Horregaitik, kolektibo horrentzako biztugarri fiskala nabarmen handitu zan 2018ko ekitaldian. Orduetik, gazteek alokairu ordainduaren % 30eko kenkaria daukie, urtean 2.400 euroko kenkari-mugagaz.

Eta zelako harrera egiten deutse kenkari horri dauka Bizkaiko gazteek?

Oso ona. Eta datuetara joko dot. 2017-2021 aldi horretan bertan, etxebizitza alokatzeagatik kenkaria apliketan daben kolektibo horren aitortpenen igoerea batez bestekoaren gaineratik handitu da, % 43koa izan da-ta, eta gastu fiskalaren zenbatekoak % 92raino igon dau, 2017ko ekitaldiagaz konparauta.

Horrek guztiak, nire ustez, agirian ixten dau PFEZn zerga-tratamendu biztugarria daukien alokairuko etxebizitzaren kopuruaren goranzko joera horrek, baita horrek dakarren gastu fiskalak be, adierazoten dauela Euskadin, Bizkaian, behintzat, urte asko daroaguzala etxebizitzaren arloan jarduten fiskalidatearen bidez.

Baina zuk etorkizunaz be galdetu deustazu. Eta nik dinotsut, De Madariaga andrea, alokairua sustatzen jarraituko dogula. Daukagun zerga-tratamendua eta horrek sortzen dituan ondorioak balorauko doguz. Etxebizitzaren arloan eskumena daukan sailaren ildo estrategikoak adituko doguz. Eta, beharrezkoa bada fiskalidatea neurri handiagoan lerrokatzea, egin egingo dogu, De Madariaga andrea.

Nada más. Muchas gracias.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Berrojalbiz Zabala. Y en el turno de réplica, tiene la palabra la señora De Madariaga Martín.

La Sra. **DE MADARIAGA MARTÍN** andreak: Gracias, señora presidenta.

Tira, Berrojalbiz andrea, gustau izango jatan beste tonu bat entzutea zure berbaldian, eta beste euki bat. Eta beste euki bat. Izan be, zure berbetatik ondorioztatzen dodana da EAJren taldeak etxe honetan egiten dauena, nik hemen daroadan denporan. Eta hau da: nahikoa egiten dogu, gauza piloa egin dogu, ez da beharrezkoa gehiago egiten segidutea, pentsau, aztertu eta analizauko dogu, eta ikusiko dogu neurriak noiz abiarazoten doguzan.

Nik zure Etxebizitzako Gida Planari buruz berba egiten deustut, zu Eusko Jaurlaritzan zengozan hori onartu zanean, bueno, hurrean zengozan, legebiltzarkide moduan, Euzko Abertzaleen Taldean, hori onartu zanean, ezta? Ezagutzen dozu, badakizu zertaz nabilen berbetan, eta badakizu nik proponiduten deustudazan neurriak, ganera, Plan horren strategiaren barruan sartzen dirala.

Hau da, ondo dago, ondo dago egin dan guztia. Esan deutsut ez nazela hasiko egindakoa baloretan; izan be, ni hemen hasten banaz 2015eko Etxebizitzaren Legeaz eta legea garatzeko egin ez dan guztiaz berba egiten, nire berbaldiaren 5 minutuak emon daikedaz horretan, eta uste dot ez dala konstruktiboa, eta ez datorrela bat gure taldeak gaur proponidu gura dauenagaz. Gauzak egin dira? Ederto, gauzak egin dira. Nahikoak dira? Ez. Alokairuko merkadu librean jazoten dan guztiaren fiskalidatea al da erruduna? Ez, jakina, baina tresna erabilgarria da portaera jakin batzuk sustatzeko, eta gure ustez egokiak ez diran beste batzuk eragozten saiatzeko.

Zuk esan dozu ez zagozala ados nigaz, tratamendu fiskala nik atera dodan ondorioa lakoa danik, ezta? Eta esaten dozu, gero bat aurrezkiaren oinarriagaitik zenbatzen dala, eta, bestea, oinarri orokorragaitik. Zure baimenagaz... Nik ipini deutsudan adibidean be ez dago horrenbesteko alderik zerga-oinarriari apliketan jakon ehunekoan, ez dago hainbesteko alderik, aurrezkiaren oinarriko % 20 edo 21 da, eta % 23ko oinarri orokorra daukagu berbabide. Hasieran egiaztatu deutsudan hasierako kenkarien ,multzo osoa aplikau ondoren. Ez esan, beraz, eragiketa horren ondoren ateraten dan ondorioa, tira, badirudi etxebizitza turistikoak oso txarto tratauta dagozala ohiko etxebizitzarako errentamendurako erabilten diran etxebizitzakaz konparauta, ze hori ez da egia, ez da egia. Ez dagoz ondo tratauta, inondik inora be.

Halanda ze, horri jagokonez, badakit, eta zugaz bat nator, fiskalidatea ez dala ibilgailu bakarra, baina gustauko litxakit zure bigarren zatian, eta ikusita zerga-neurriak garatu ahal izateko eskumena daukagula Aldundian, eta, kasu honetan errentatzaileari jagokonean zentrauko naz, hau da, jaubeari jagokonean, eta, esan deutsut, Estaduan lege bat onartu dala, Etxebizitzari buruzko Legea, zerga-biztugarri batzuk jasoten dituana, zelanbait bizteko eta % 90era arteko kenkariak apliketako tentsinoa dagoan eremuen kasua, 18 eta 35 urte bitartekoei alokatzen jakenean. Gazteen ganean berba egin dozu. Prest zagoz, prest dago zure saila neurri horreek gehitzeko PFEZren foru-arauaren ordenamendu juridikoan? Bai ala ez?

Hori da gaur hemen galdetzen deusuguna, zuk gogoan daukazu hori, pentsetan zabiltzala dinozun hori... Eta, tira, gaur egungo neurri fiskalen egoerea aztertuko dozula, bueno, ba interesauko litxakigu jakitea ea, gure ustez alokairuaren librean etxebizitza gehiago sartzeko eta merkadu librean etxebizitzen prezioak murrizteko be oso erabilgarriak izan daitekezan neurri batzuk deskribidu diran honetan, hori Bizkaiko araudian sartzeko prest zagozen ala ez. Besterik ez.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora De Madariaga Martín. En el turno de réplica, tiene la palabra la señora Berrojalbiz Zabala, portavoz de la Diputación.

La Sra. **BERROJALBIZ ZABALA** andreak: Muchas gracias, señora Presidenta.

De Madariaga andrea, Bizkaiko alokairua sustatzen dauen eredu, eredu fiskala, azaltzen ahalegindu naz. Saiatu naz irme jokutzen, baina, halanda be, pentsetan dot ez garala ez ondorioetan ez gogoetetan bat etorriko.

Ganera, interpretetan jarraitzen dot, nire azalpenak eta emondako datuak gorabehera, pentsetan segiduten dozula Bizkaian, gaur egungo fiskalidatean... zure ustez aldatu egin behar dana, eta, horregaitik, gaur egungo ereduak funtzionetan dauela justifiketan ahalegindu naz, baina ikusten dot, nire azalpen eta datuen ondoren, zure eretxiz ez dogula nahikoa egiten gure personek errenta eskuragarriko etxebizitza duina eskuratzeko aitaturako eskubidea euki daien.

Nahiz eta, eta orain egin deustazuzan galderei erantzuten ahaleginduko naz, nahiz eta Bizkaian:

Bat. Higituezin bat hutsik badaukazu alokairuaren merkaduan ipinteko, eta beste erabilera batzuetarako (turistikorako, adibidez) alogadu beharrean etxebizitzarako alogadutea aukeratzen badozu, indarrean dagoen zerga-tratamenduak PFEZren kuotan gitxiago ordaintzea ekarriko deustu, modu nabarmenean. Eta adibide bat ipiniko deustut, zuk bat ipin deustazu-ta, baina kuota diferentzialak dituan bat emongo deustut.

Urtean 27.000 €ko soldata gordina daukan persona bat, eta urtean 10.000ko diru-sarrera gordinak alokairuagaitik, Bizkaian batez besteko alokairuari buruz zuk emondako datuaren arabera. Beraren PFEZren kuotak 1.181 €igongo leuke etxebizitza turistikoa lez alogadu ezker. Hau da, 1.449 euroko kuota etxebizitzarako alogadu ezker, eta 2.631koa erabilera turistikoa izan ezker. % 80 gehiago. Egia, Madariaga andrea, ezin dira konparau bataren eta bestearen zerga-tratamenduak, ezta hurrik emon be, zure berbak erabiliz, baina zure lehenengo agerraldian aitatu dozunaren kontrako zentzunagaz.

Eretxi horri eusten deustazu, Bizkaian –bigarren arrazoia–, 2007tik, etxebizitzen alokairurako zerga-biztugarriak mantenu eta handitu doguzan arren, bai errentatzailearentzat, bai errentariarentzat, PFEZren erreforma eta barrikuspenetan; eta, ostera, Gobernu zentralak, berbarako, 2015ean etxebizitzen alokairu-kontratu barrietarako biztugarriak kendu ebazan, batez besteko diru-sarrera txikiagoak daukiezan zergadunen kalterako.

Eta eretxi horri eusten deustazu, Bizkaian –hirugarren gaia–, 2017-2021 aldian, 208.000 bizkaitarrek 175.000.000 euroko zerga-gastuagaz konpentsau eben arren etxebizitza-alokairuen ordainketea. Horreetatik, 35.000 persona 30 urtetik beherakoak izan ziran.

Edo itxi barri dogun 2022ko PFEZren kanpainan, 50.000 aitorpenetan, 54.000.000 euro esleitu izana etxebizitza alokatzeagaitik kenkari modura.

Bat nator zugaz azaldutako guztia etxebizitzaren arazoa konpontzeko nahikoa ez dala, baina ez nator bat Bizkaiko Foru Aldundian gure eskumenak baliauz egiten dogun ekarpena ezbaian ipinteagaz. Izan be, De Madariaga andrea, lehenengo berbaldian esan deustudan moduan, gaur esku artean daukagun gaia, hau da, Bizkaiko herritarrek etxebizitza duina prezio merkeetan eskuratzeko daukien eskubidea, gai konplejua da, eta hori konpontzeko arlo publikoaren eta pribaduaren jarduna beharrezkoa da.

Eta arlo publikoari jagokonez, Aldundi honi jagoko, eta niri, Ogasuneko Foru Diputadua nazane ezker; politika fiskala da urtenbideak emoteko ardurea daukan politika publikoetako bat, baina ez bakarra. Eta hori, De Madariaga andrea, Euskadin oso agirikoa da. Euskadiko erakunde publikoak egoera hori konpontzeko lanean gabiz, badakigu-ta zeintzuk diran euskal herritarren kezak.

Eta adibide moduan, eta guztiz zehatza izateko asmorik barik, eta zeuk be holan esan dozu, burura jatortaz Eusko Jaurlaritzaren 2021-2023 aldirako Etxebizitzarako Gida Plana, lehen ardatz moduan Euskadin alokairu eskuragarria sustatzea aurreikusten dauena, zuk esan dozun lez, gazteen alokairu-erregimeneko emantzipazioa bultzatu gura dauen ildo espeziifiko bategaz, edo 2022-2036 aldirako Etxebizitzaren aldeko Itun Soziala, zeinak, beste helburu batzuen artean, alokairu eskuragarriaren eskaintza publikoa handitzea ezarten dauen, 50.000 etxebizitzako parke batera ailegau arte, eta 15 urtean guztira 350.000 etxebizitza birgaitzea.

Amaitzeko, eta zure galderara bueltauta, De Madariaga andrea, bai, beharrean segiduko dogu, aspaldidanik egiten dogun moduan, fiskalidadeak ahal dauen guztia

egin daian etxebizitzarako eskubidea bizkaitar guztientzako eskubide eraginkorra izan daiten, neurri fiskalakaz, orain daukaguzanakaz eta beste batzuekaz, eta, horretarako, barrikusketara egingo dogu, Euskadin momentu honetan daukaguzan planakaz lerrokatuz, beharrezkoa balitz.

Nada más. Muchas gracias.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Berrojalbiz Zabala Y a, continuación, pasamos al tercer punto y a la sección de preguntas.

La Sra. **SECRETARIA / IDAZKARI** andreak:

3.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno
([R.E.12/E/2023/0001413](#))

Autor: Arrieta Galarraga, Exabier (EHB)

Asunto: Siniestralidad en la actividad forestal.

Documento Principal:
([R.E.12/E/2023/0001413](#))

Expediente: ([12/B/25/0000285](#))

3.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea Osokoan ([12/E/2023/0001413SE](#))

Egilea: Arrieta Galarraga, Exabier (EHB)

Gaia: Basogintzan gertatutako lan istripuak

Dokumentu Nagusia: ([12/E/2023/0001413SE](#))

Espedientea: ([12/B/25/0000285](#))

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Corresponde el turno al juntero que ha presentado la iniciativa. Así pues, señor Arrieta Galarraga, tiene usted la palabra.

El Sr. **ARRIETA GALARRAGA** jaunak: Gracias, señora presidenta, y buenos días a todos y todas.

Como todos y todas sabemos, el 8 de septiembre falleció un trabajador a consecuencia de un accidente laboral muy grave. El trabajador, que trabajaba en la empresa Explotación Forestal Zaldupe, sufrió dicho accidente mientras trabajaba en una explotación forestal de Elorrio. Estos accidentes graves son frecuentes en el sector forestal. Y la siniestralidad supera con creces la del sector de la construcción.

Creemos que la Diputación Foral no puede ignorar esta situación, porque, si lo hace, es propietaria de los terrenos de varios bosques, es contratante de empresas del sector, y establece normativas para esta materia.

Por ello, planteamos al Diputado de Medio Natural y Agricultura la siguiente pregunta: ¿Qué medidas va a adoptar la Diputación para evitar accidentes laborales en los bosques de su titularidad y en el ámbito de sus competencias?

Muchas gracias.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señor Arrieta Galarraga. En el turno de réplica, señora Atutxa Lejarreta, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

La Sra. **ATUTXA LEJARRETA** andreak: Gracia, señora presidenta, y gracias y buenos días a todos y todas.

Antes de responder a la pregunta, y para llamar la atención sobre la importancia del sector, solamente una pequeña aclaración como punto de partida. Sabrán ustedes que, cada dos años, la Universidad del País Vasco, Baskegur y el Gobierno Vasco publican el informe del observatorio de la madera de Euskadi. En su última memoria se indica que la cadena de valor de la madera está compuesta por 19.000 personas. No son datos baladíes.

Aunque el tamaño y la plantilla de las empresas no son la clave del debate de hoy, quería sacar aquí a la luz la importancia del sector. Y más, teniendo en cuenta los riesgos que suele haber en este trabajo. Es un trabajo realmente duro, eso no lo podemos negar.

Gizon bat hil da Elorrión bere lanean, eta hori tragedia da. Hemendik, gure doluminik zintzoenak beraren familia eta lagunei. Euskadin, edozein sektoretan, jazoten diran laneko ezbehar edo istripuetako bakotxa tragedia da. Tragedia horrek gogoeta eragin behar deusku, eta, batez be, zoritxarreko amaiera hori ekarri daben inguruabarrak aztertu behar doguz.

Alde horretatik, ahozko galdera egin jakon sail honek ez dau eskumenik segurtasunaren eta laneko arriskuen prebentzioaren arloan, eta, beraz, ez dauka ezbehar horri buruzko informazio zehatza eskuratzetik. Eta istripua ez da foru-titulartasuneko mendi baten jazo. Osalan arduratzen da lan-istripuen kausak eta faktore erabagigarriak azterteaz, prebentzio-azterketari helduz, eta neurri zuzentzaile egokiak proposiduten dauz.

Estoy de acuerdo con usted en que los datos son preocupantes y en que debemos prestar la debida atención a este tipo de situaciones.

Y qué se hace desde la Diputación, ha preguntado usted.

En primer lugar, en los procedimientos de licitación de los trabajos en bosques de utilidad pública y bosques patrimoniales, se establece la obligatoriedad de disponer de los planes de seguridad y salud regulados por la ley. Así como la formación del personal, los elementos de protección personal y todos los requisitos que la ley establece. Y en los pliegos se indica que la coordinación en materia de seguridad durante la ejecución de los trabajos debe estar a cargo de la empresa adjudicataria.

Asimismo, en los trabajos desarrollados por el propio Basalan, cuenta también con un servicio específico de prevención de riesgos y seguridad laboral, integrado permanentemente en dicha empresa.

Zertan zehazten dira Basalanek hartzen dauzan neurriak:

- Praktika seguruak egitea, hau da, jardunbide operatiboak, zeinetan arrisku handieneko zereginak eta horreek gauzatzeko prebentzio-neurriak labor eta xehe eskematizetan diran.

- Arreta berezia emoten jako trebakuntzari zeregin honeetarako: motozerrea erabiltea, plataforma jasotzaileak eta garabi-kamioiaren otzara erabiltea, igoteko teknikak, errepideetatik hurbileko lanak...

- Norbera babesteko beharginek daukiezan ekipamentuen jarraipena be egiten da, eta aldian-aldian gogorazotzen da zeregin bakotxerako zer ekipo erabili behar diran.

- Jarraipena egiten da lanlekuan beran, prestakuntza eta emondako jarraibideak ondo barneratu dirala egiaztetako. Prebentzinoko barne-langileak egindako egiaztapenak, baina baita kontratautako kanpo-zerbitzuaren bidez be, zeregin horreek esleitutako zereginen arabera egiten dirala egiaztetako. Bisita horreen erregistro bat dago, eta beharrezko hobekuntzak ezarten dira.

- Era berean, zereginaren aurreko fitxak edo checklistak diseinatu dira, segurtasun-baldintza gehien eskatzen dabezan beharretarako.

Azken batean, gauzak zorroztasunagaz egiten dira. Halan be, interesa badozue, gura badozue, Basalanen egin ohi dan praktika operatibo edo prestakuntza bat ikustera konbidetan zaituet.

Nada más, muchas gracias.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Atutxa Lejarreta, y en el turno de réplica, tiene usted la palabra, señor Arrieta Galarraga.

El Sr. **ARRIETA GALARRAGA** jaunak: Bai, eskerrik asko emondako azalpenakaitik, erantzunakaitik eta argibideakaitik, benetan.

Gustauko litxakit, zuri entzun ostean, ikuspegi konstruktibo batetik ohar batzuk egitea, eta guk arazo hori konpontzeko zer ekarpen egin daikegun azaltzea. Izan be, galdera hori egiteak, galdera hori gaur Osoko Bilkuran egiteak berak, irakurketa bat dauka, Bizkaiko lan-ezbeharren bilakaera kezagarria da, eta, zehatzago esanda, sektore horretan, danok interpeletan gaituana, baita Foru Aldundia be, ezin bestela izan. Izan be, kasu hau dakargun arren, ulertzen dogu ez dala kasu bakar bat, sektore berezia dalako, eta ez Bizkaian, Euskal Herri osoan baino, 2022an bakarrik, lau persona hil dira, eta zalantzazko ranking baten buru da, istripu gehien izan dituan sektorea dan aldetik.

Bestalde, Osalan aitatu da, eta kasu zehatz honetan, bai, arlo pribadua da, enpresa pribadua da, eta Osalan lako tresnak dagoz. Halanda be, uste dogu beste faktore batzuetan be eragin daikeela Foru Aldundiak.

Lehenengo eta behin, eztabaida oso, oso luzea egingo leiteke gaiaz, baina egia da, gure ustez erauzketa intentsiboko larregizko eredu oinarritutako baso-ustiapenaren eredu arrisku handiak sortzeko abiapuntu egokia dala, zentzun txarrean esanda, hau da, zugatzen balio bajuak ale gehiago moztera daroa, eta, horren ondorioz, enpresek uko egiten deusie errentagarritasunaren aldeko prebentzino-neurriei, eta baldintzak prekarizetan dira. Hori da gure basogintza-eredua. Eta hori holan da, bigarren gako bat, kasu honetatik harago, eta zuk esan dozunez, Aldundia be jaubea da, eta, beraz, kudeaketa egiten daben enpresen zuzeneko kontratatzailea. Foru Aldundiak tresnak daukaz, zuk orain aitatu deuskuzu hori, baina, osogarri moduan, uste dogu tresna batzuk aitatu ez dozuzan pleguak izan daitekezala, irregulartasunak daukiezan enpresei zehapenak ezarteko pleguak, Osalane ikuskapenetan edo barne-auditorien bidez, edo laneko arriskuen prebentzinoaren arloan akatsak atzemoten diranean, auditoretza propioak areagotzeko eta zuzeneko alkarrizketea izateko.

Eta, azkenik, Aldundia ez eze, Bizkaiko udalak be jaubeak dira, eta oso interesgarria izango litzateke Aldundia buru eukiko daben protokolo bateratuak ezartea, aitatu deuskuzuna Lurralde Historiko honetako administrazio publiko osoak adostuta ezarri daiten.

Nada más, muchas gracias.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señor Arrieta Galarraga, y en el turno de réplica, tiene la palabra la representante de la Diputación, señora Atutxa Lejarreta.

La Sra. **ATUTXA LEJARRETA** andreak: Muchas gracias, señora presidenta.

Ya les he explicado cuáles son las medidas que la Diputación Foral adopta para proteger la seguridad de las labores forestales. Creemos que estamos haciendo las cosas bien, y, aunque intentemos cubrir todas las situaciones de riesgo, todos y todas sabemos que el riesgo cero no existe.

Zuk dinozu ezbehar-tasearen errazoa estu lotuta dagoala baso-lanaren intentsifikazioagaz. Ezin naz bat etorri baieztapen horregaz, horretarako funtzezko oinarri barik, eta uste dot ez dagoala horren aldeko errazoirik edo azterlanik. Aldiz, Osalanen memorietan batzen dan informazioa dago, non lehen sektoreko lanen arriskugarritasunaren errazoi nagusiak jasoten diran; besteak beste, orografia, meteorologia, lan asko bakarka egitea, sektorearen batez besteko adina 58 urtekoa izatea Euskadin...

Eta gehiago esango deutsut, hain zuzen be, baso-lanen mekanizaziorik handiena daukien herrialdeek ezbehar-tasa txikiagoa daukie. Baina nigaz bat etorriko zara eskuzko eta mekanizau bako lanak jasangarriagoak dirala ingurune naturalari jagokonez.

El año pasado nos adherimos al acuerdo marco social de Euskadi Preben, con el objetivo de mejorar la cultura preventiva. Y, el pasado 24 de abril, participamos en el V Congreso sobre Seguridad y Salud en el Trabajo, organizado por Osalan.

Por lo tanto, esta Diputación seguirá trabajando en la cultura preventiva y cualquier aportación que hagan ustedes será bienvenida. Pero es responsabilidad de todos y todas, de los individuos, de las empresas, de la administración.

Mi pésame, una vez más, a las familias y amigos de quienes han resultado heridos en este tipo de accidentes. Seguiremos trabajando para que esto no vuelva a ocurrir.

Nada más, muchas gracias.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Atutxa Lejarreta. A continuación, el cuarto punto del orden del día.

La Sra. **SECRETARIA / IDAZKARI** andreak:

4.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno ([R.E.12/E/2023/0001419](#))

Autor: De Madariaga Martin, Eneritz (GM/TB-EB)

4.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea Osokoa ([12/E/2023/0001419SE](#))

Egilea: De Madariaga Martin, Eneritz (GM/TB-EB)

Asunto: Cierre del Centro Residencial El Vivero.

Documento

[\(R.E.12/E/2023/0001419\)](#)

Expediente: [\(12/B/25/0000291\)](#)

Principal:

Gaia: El Vivero egoitza-zentroaren itxiera

Dokumentu Nagusia: [\(12/E/2023/0001419SE\)](#)

Espedientea: [\(12/B/25/0000291\)](#)

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Corresponde el turno al juntero que ha presentado la iniciativa. Por tanto, señora De Madariaga Martín, tiene la palabra.

La Sra. **DE MADARIAGA MARTÍN** andreak: Gracias, señora presidenta. Itxidazu ondoetorria emoten El Vivero Artxandako langileak ordezkatzan dauzan batzordeari, honaino etorri dira ta. Beno, Aldundiak itxiereari buruz esan behar dauena entzuteko.

2021. urtearen amaieran Zornotzako lehen harrerako zentroan izandako azken istiluen ondoren, adinbakoak eta langileak El Vivero egoitzara eroan dira, zerbitzuaren instalazioak hobetzeko. Urtebete pasatxo geroago, 2023ko zezeilean, Zornotzako Zentroa barru edegi eban beste erakunde kudeatzaile batek. Halandabe, ez adinbakoak ez langileak ez dira hara bueltau, ez da bete enpresa-subrogazioko klausulei buruzko hitzarmen kolektiboaren 54. artikulua.

Orditik aurrera, Aldundiak konpromisoa hartu dau subrogau bako beharginakaz El Vivero zabalik mantentzeko, ez lehen harrerako zentro moduan, kasu honetan emantzipazinarako zentro moduan baino. Baina konpromiso hori oraintsu eten da, langileei irailaren amaieran zentroa zarratuko dala iragarri jake-ta. Hain zuzen be, zapatu honetan, eta ordutik adin txikikoak sareko beste zerbitzu batzuetara eroaten hasi dira, eta EEE bat aplikau jake zerbitzuko 19 behaginei.

Eta horregaitik guztiagaitik galdetu gura deutsugu, Antxustegi Ziarda andrea, zergaitik egin dan itxiera, eta, beraz, zergaitik ez dan bete persona horreekaz hartutako konpromisoa.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora De Madariaga Martín. Yo también doy la bienvenida a la representación del comité de empresa, agradeciéndoles que nos acompañen. Y, a continuación, le damos la palabra a la representante de la Diputación. Señora Antxustegi Ziarda, tiene la palabra.

La Sra. **ANTXUSTEGI ZIARDA** andreak: Muchas gracias, señora presidenta. Buenos días de nuevo a todos y todas. Yo también doy la bienvenida al personal de El Vivero.

Tira, lehenik eta behin, testuinguruan iipini gura neuke galdera honen gaia dan baliabidea. Zentro horrek momentuan momentuko larrialdietarako baliabide lez funtzionetan izan dau. Eta ze momentu jo dira larrialdizat? Ba, berbarako, Bizkaiko Foru Aldundi honek aurreikusit ezin diran migrazino-fenomenoetatik eratorritako egoerei erantzun behar izan deutesean. Une horreetan, gure Foru Sare asistentzial propio eta hitzartuak gainezka egin dau, atzerritar adinbakoak eta familia-erreferenterik ez daukienak masiboki heldu diralako, bai eta salbuespenezko beste egoera batzuei momentuko erantzuna emoteko be; esaterako, COVIDaren garaian, non babesik barik eta kutsatuta egozan adinbakoak hartu ziran ta.

Era berean, adierazo dozunez, De Madariaga andrea, baliabide hori erabilteko beharra ikusi genduan Zornotzako lehen harrerako zentroan egindako hobekuntzalanek irauan daben bitartean.

Aurrekoa esanda, joan dan abenduan, El Vivero zentroan zerbitzua emoten dauen enpresak, Landalanek, iragarri euskun hitzarmena bertan behera ixteko erabagia hartu ebala, bere egitekoa gizarte-arloko beste jarduera batzuetara bideratzeko. Orduan, zentroaren ardurea hartu eikean kudeatzaile barri bat aurkitzeko lanari ekin geuntsan, beti be, baliabide horretara jo behar dogun salbuespenezko egoerarako.

Hori bat etorri da azken hilebeteetan ikusten genduanagaz: familia-erreferenterik bako ume eta nerabe migratzaileen harrereak eraginda, behera egin dau Asistentziako Foru Sareak (propioak edo hitzartuak) ase daikezan okupazino-indize iraunkorrak, bestelako aparteko baliabide edo dispositiboen beharrik barik. Esaterako, El Vivero zentroa, momentu jakinetan bat-bateko eskaria aseten izan dauena.

Beraz, Sareak bere gain hartu daikezanez El Viveron egozan adinbakoak, horreek gure sareko beste zentro batzuetara eroatea erabagi da, plaza erabilgarriak daukiezan zentroetara, plaza horreetan modu egonkor eta jarraituan lagundu ahal izateko, gizarteratzeko eta babesteko prozesuetan. Halanda ze, eta beti zuhurtziagaz, Landalanegaz epe bat adostu genduan El Viveroko adinbakoak gure Sareko beste zentro batzuetara modu ordenaduan igaroteko, horrek haren gizarte- eta hezkuntza-prozesuetan eta bizitza-prozesuetan ahalik eta gitxien eragin eian.

Helburua, horrenbestez, egoera bati hiru faktore kontuan hartuta heltzea zan: zentroko adinbakoen beharrak eta interesak, Landalanek zerbitzua emoten ez jarraitzeko hartutako erabagia kudeatzea, eta adinbakok zuzkidura hobeak eta plaza hutsak eukiezan zentroetara eroatea. Baliabide publikoak kudeatzeaz arduratzen garanez, gure erantzukizuna da baliabide horreek eraginkortasunez erabiltea eta momentuan momentuko egoera eta beharretara egokitzea. Kasu honetan, gure babespean dagoan adinbako bakoaren interes gorenaren beharra.

Horrenbestez, Sarea une bakoetako beharren arabera dimensionatzen dogu, bai kopuruari bai espezializazioari jagokenez. Eta uneoro bermatuta dago. Hori bai, adinbakoei arreta emotea da, diziplina aaskoko profesionalen lantalde bategaz, eta ahalik eta testuingururik onena eskaintzeko lan egitea, beren bizitza gizartean modu autonomoan, kritikoa eta arduratsuan garatzeko tresnak eskuratzeko.

Eta amaitu egingo dot. Babesbakotasun-egoeran dagozan adinbakoak babestea legezko betebeharra da Aldundi honentzat, ez da aukera bat, betebeharra baino, eta holan egiten dogu eta egiten jarraituko dogu.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Antxustegi Ziarda. En el turno de réplica, tiene la palabra la señora De Madariaga Martín.

La Sra. **DE MADARIAGA MARTÍN** andreak: Gracias, señora presidenta.

Begira, Antxustegi andrea, ezin dozu hona igon faltsokeria bi esateko, bata bestearen ondotik. Lehenengo eta behin, ez da larrialdi dispositibo puntual bat, hori ez da egia.

Zure sailetik urtendako mezu elektroniko bat irakurriko deusut. Mezu hori langileak ordezkatzan dauzan persona bati zuzentzen jako, eta hau dino:

“Honen bidez, aurreko egunetan zuek egindako bileran El Vivero, Pertika eta Elgezabal egoitza-zentroei buruz adierazotakoa idatziz helarazoten deusuegu”. Hau 2023ko zezeilaren 21ekoa da. Puntuetako batek holan dino:

“Hiru zentroyen jarraitutasuna ez dago arriskuan ez epe laburrean ez ertainean, kontuan hartuta gaur egun hartzen dabezan adinbakoeyn kopurua eta helduko diranen aurreikuspena, eta sarea osatzen daben 3 zentroek, 3 zentro horreek, Bizkaiko Lurralde Historikoko adinbakoentzako egoitza-harrerako sare egonkorra osotzen dabela”. Halanda ze, hori ez da larrialdi-zerbitzua, inondik inora be.

Esaten dau, ganera, hiru zentroek, El Viverok, Pertikak eta Elgezabalek, izaera bera daukiela, emantzipazinorako prestetako zentro dira ta. Hau da, esan dozuna, lantzean behineko larrialdietarako baliabidea dala, ez da holan, holan erabili zan 2006an. Holan erabili zan 2012an, baina ez da egia gaur egun larriune jakinetarako baliabidea danik. Eta zure sailaren konpromisoa ez zan hori. Erakunde kudeatzailea aldatu da, eta ez da beteten hitzarmenaren 34. artikulua, zeinaren arabera behargin guztien subrogazinoa egin behar dan.

Bigarren faltsokeria. Esan dozu lekuak hutsik daukiezan beste zentro batzuetara lekualdatzen dirala. Ostera be guzurra, eta esango deusut zergaitik. Izan be, gaur egun, esate baterako, Elgezabal zentroak hitzartuta daukazan plazak 40+2 dira. Hori da hitzarmenean esaten dana. Hori adostu eban aurreko diputaduak, eta apalduz joan zan, izan be, gogorarazoten deusut Arartekoak, zenbait txostenetan, salatzen izan dauela ez dagoala daukagun gainokupazinoa onartzerik. Horrenbestez, Zornotzako zentroan okupazinoa eta plaza kopurua mantenu egin da, 40 + urgentziatzako bi, eta gaur egun 65 baino gehiago daukaz; hau da, Sarean ez egoan plaza bat bera be erabilgarri. Zentro hori behar-beharrezkoa da Sarea mantenu ahal izateko. Arabere gehiago, legediaren ez-betete bikotxa daukagu.

Begira, alde batetik, 131/2008 Dekretua, egoitza-harrerako baliabideak arautzen dituana, eta gogorarazoten deusut 44. artikulua dinoan lez emantzipazinorako prestetako zentroyen gehienezko gaitasuna 30 plazakoa dala, hau da, Elgezabalen zerbitzuak 40 plaza eukitea adostu daikegu, baina Dekretuak dino 30 euki behar dituala, ez 60, ez 65, ez 85, ez 200, eukiten izan dauen moduan. Eta gogorarazo gura deusut, era berean, Arartekoaren gomendioa irakurri daizula, 2023R-9-23-O ebazpena, hain zuzen be. Horren arabera, zure sailaren erantzukizuna dira adinbako horreen segurtasuna eta babesa, baldintza duinetan. Eta zuek orain emoten dozuen konponbidea kontrakoa da, hain zuzen. Ez aitatu adinbakoeyn interes gorena, hemen urratzen dana, hain zuzen be,...

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Vaya terminando, por favor.

La Sra. **DE MADARIAGA MARTÍN** andreak: (...) printzipio hori da-ta, Antxustegi andrea.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora De Madariaga Martín. No, las personas eta están las tribunas están invitadas a seguir el pleno, no a participar en él. Por lo tanto, aquí no se pueden expresar opiniones ni a favor ni en contra.

Tiene usted la palabra.

La Sra. **ANTXUSTEGI ZIARDA** andreak: Muchas gracias, señora presidenta.

Minutu bat besterik ez daukot, eta, jakina, ezin dinot erantzun esan deustazun guztiari. Datorren astean agerraldia egingo dot, eta dana nasaiago eta punturik puntu zehazteko aukerea eukiko dot.

Hori esanda, askotan batu gara, lantaldea batu da Enpresa Batzordeagaz eta sindikatuakaz, zentro horretarako alternatibak bilatzeko. Emantzipazinorako prestetako zentroetan zerbitzuak emoten dabezan entidade guztiakaz hartu-emona egon zan, zentroa kudeatzen jarraitzea proponiduteko. Baina ez zan konpromisorik lortu, batez be langileen subrogazinoagaitik. Era berean, El Viveroko behargin-talde batek kooperatiba bat sortzeko aukerea planteau eban, eta GUFEK laguntza emon eutsen espezializautako persona bategaz, baina azkenean ez zan bideragarritzat jo.

Horregaz batera, familia-erreferenterik bako adinez beherako migratzaileak ailegau dira eten barik, eta El Viveroko baliabidea salbuespenezkoa da. Baina argi itxi gura dot Landalaneko langileen oraingo egoera ez dauela eragin El Vivero baliabide arrunt lez itxi izanak, langile horreek subrogau ez izana baino.

Eta esan dozu kezkatuta zagozala edo dana dalakoa, baina ez zara etorri nigaz berba egitera. eta Aldundia egiten dabilenaz galdetzera. Dana dala, esan deutsudan lez, datorren astean agerraldia egingo dot, eta berba egingo dogu.

Beste alde batetik, ondo baino hobeto dakizu migratzaileen fluxua ez dala lineala, hau da, ez dabe ohartarazoten badatozela, orduan, noski, kontu dinamikoa da eta egoeretara egokitu beharra dago eta birdimentsionau behar da bizi dan momentuaren arabera, jazoten dan momentuaren arabera, eta horretan gabilz, barriro dimentsinonetan gabilz. Hobetzeko tarte dagoala? Bai, noski. Eta egiten gabilz, baina horretaz guztiaz, esan dodan lez, datorren astean berba egingo dogu. Eta egia da personalki oindino ez dodala sindikatuakaz hitzordurik egin, baina laster egingo dot, adituko dot eta ziur egon bai nire lantaldeak bai nik egoera hau ahalik eta ondoen amaitzea gura dogula.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias, señora Antxustegi Ziarra. Y quinto y último punto del Orden del Día.

La Sra. **SECRETARIA / IDAZKARI** andreak:

5.- Examen, debate y votación, en su caso, del/de los escrito/s sobre:

Iniciativa Originaria: Pregunta oral en pleno
([R.E.12/E/2023/0001425](#))

Autor: Casanova Alonso, Iker (EHB)

Asunto: Impuesto a las grandes fortunas.

Documento Principal:
([R.E.12/E/2023/0001425](#))

Expediente: ([12/B/25/0000296](#))

5.- Hurrengo idatziari(ei) buruzkoak aztertu, eztabaidatu eta, halan bajagoko, bozkatzea:

Jatorrizko ekimena: Ahozko erantzun-eskea Osokoan ([12/E/2023/0001425SE](#))

Egilea: Casanova Alonso, Iker (EHB)

Gaia: Fortuna handien gaineko zerga

Dokumentu Nagusia: ([12/E/2023/0001425SE](#))

Espedientea: ([12/B/25/0000296](#))

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Corresponde el turno al juntero que ha presentado la iniciativa. Así pues, señor Casanova Alonso, tiene usted la palabra.

El Sr. **CASANOVA ALONSO** jaunak: Buenos días a todos y todas, buenos días, señora Berrojalbiz. No le daré la bienvenida porque yo soy nuevo aquí, pero siempre es agradable encontrar caras conocidas en este nuevo recorrido.

En diciembre de 2022 entró en vigor en el Estado un nuevo impuesto denominado Impuesto de Solidaridad de las Fortunas. Al tratarse de un nuevo impuesto, en la Comisión Mixta de aquí se acordó su adaptación e integración en nuestra estructura fiscal.

Ya se han dado algunos pasos en esa dirección y en abril de este año se hizo una exposición pública del avance de la norma foral que debe regular la integración de este impuesto en nuestra estructura fiscal, pero a partir de ahí no hemos tenido más noticias.

Este impuesto es un impuesto provisional, por lo que hay un plazo. Es fundamental que esto entre en vigor a la mayor brevedad posible, y nos preocupa que cuando en esa época, también en abril, otros itinerarios que estuvieron en exposición pública han sido muy rápidos y algunos ya han sido enviados a esta cámara, no tenemos noticias de esta ley o de esta norma foral. Por lo tanto, lo que le preguntamos es si su departamento va a dar los pasos necesarios para la adaptación y entrada en vigor de este impuesto en Bizkaia en 2023.

Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señor Casanova Alonso. Y en el turno de réplica, la señora Berrojalbiz Zabala, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

La Sra. **BERROJALBIZ ZABALA** andreak: Muchas gracias, señora Presidenta de las Juntas Generales. Buenos días, señor Casanova. Para mí también es un placer seguir debatiendo y que usted plantee también esta pregunta, que tiene una respuesta clara: sí.

Esan dodan moduan, zure galderearen erantzuna, Casanova jauna, horixeda: bai. Bizkaiko Foru Aldundiak 2023ko Fortuna Handien aldi baterako Alkartasun Zergea kobretako behar diran pausu guztiak emoteko asmoa dauka. Horren erakusgarri da Foru Gobernuak aurretiazko kontsulta publikoaren izapidea arin zabaldu ebalu, justifikazioan aitatu dozun moduan.

Eta, horretarako, gogorarazo gura deusudaz aurrekariak eta emondako pausuak: abenduaren 27ko 38/2022 Legeak Fortuna Handien ganeko Zergea sortu eban.

Era berean, zergea indarrean sartu zan egunetik aurrera, hau da, 2022ko abenduaren 28tik aurrera, lehenengo ekitaldi bietan aplikauko dala xedatu zan.

Euskadiri eta, gure kasuan, Bizkaiari jagokenez, bigarren xedapen gehigarrian xedatutakoa aplikauz, Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoa be 2022ko abenduan bildu zan, Fortuna Handien aldi baterako Alkartasun Zergea barria ituntzeko, araudi autonomoko itunpeko tributu moduan, Ondarearen ganeko Zergearen osagarria, dagoaneko Bizkaian xedatzen dana eta tributetan eta kobretan dana, eta Fortuna Handien aldi baterako Alkartasun Zergeak Estaduan indarrean jarraitzen dauen ekitaldi guztietarako ondorioakaz.

Ekonomia Itunaren testuari zerga barri horren ituntzea gehituz egindako aldaketea 2023ko apirilaren 4an argitaratu zan BOEn.

Azken baten, Fortuna Handien ganeko Zerga igazko abenduaren 28an sortu zan, beraren sortzapena baino hiru egun lehenago; hurrengo egunean itundu zan Batzorde Mistoan, eta Kontzertu Ekonomikoan sartzea apirilaren 4ko BOEn argitaratu zan, Batzar Nagusi honeek deseginda egozala.

Bada, hurrengo egunean, 2023ko apirilaren 5ean, Bizkaiko Foru Aldundiaren webguneko izapidetze-prozesuen atalean argitaratu zan Bizkaian fortuna handien alkartasunaren aldi baterako zerga ezarteko aurretiazko kontsulta publikoaren izapidea.

Maiatzaren 6an, herritarrek iradokizunak edo ekarpenak idatziz aurkezteko emondako hilebeteko epea igaro ostean, emoitzen memoria egin zan, jasotako proposamenei buruzkoa, eta maiatzaren 17an argitaratu zan, eta ondorioztatu zan ez zala eragozpenik jaso.

Aurreko guztiagaitik, barriro dinot erantzun, Casanova jauna, baiezkoa dala, eta uste dot nahiko esanguratsua dala zerga barri horri buruz daukagun asmoari jagokonez, apirilaren 5ean bertan, hau da, hori egiteko gaitasuna geure eskuetan euki genduan lehenengo egunean, hori sortzeko aurretiazko kontsulta publikoa edegi genduala.

Nada más. Muchas gracias.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Muchas gracias a usted, señora Berrojalbiz Zabala. Y, en el turno de réplica, tiene la palabra el señor Casanova Alonso.

El Sr. **CASANOVA ALONSO** jaunak: Tira, ba, pozten naz erantzuna argia eta zehatza izateaz, baina nik bai eskatuko neuskizu erantzuteko, berbakaz ez eze, ekintzakaz be bai, eta erakusteko asmoa daukazuela, bai, baina ganera egin egingo dozuela. Izan be, erantzun positiboagaz pozik nagoan arren, ez nator bat gaia kudeatzeko arintasunari buruz emon dozun argudioagaz. Gogoratu behar da zerga hori aldi baterako dala, oraingoz, batzuek zerga iraunkor bihurtzea gura geunkean arren, eta, horrenbestez, epeek premiatu egiten dabe eta zerga hori bere indarraldiaren barruan behar dan moduan kobrau ahal izateko, beharrezkoa da arinago garatzea.

Gaur bertan, Bizkaiko hedabide ezagun bateko ekonomiako kazetari ezagun baten artikulua bat agertu da prentsan, erreforma fiskalari buruz berbaz. Eta, hain zuzen be, lehenengo esaldia “ez dago presarik, guztiz kontrakoa” zan. Eta hau be apur bat etorri jat gogora, zerga honegaz egiten zabiltzena dala ta. Niri begitantzen jat oinak arrastaka zabiltzela apur bat, eta esan dot, ganera, ez dodala neuk asmatu, edo ez dala teoria konspiranoiko baten ondoriozko sentsazioa, baizik eta, hain zuzen be, beste arau batzuek ibilpide paraleloa euki dabela, honegaz batera hasi zala hareen ibilerea, eta askoz be aurreratuago dagozala.

Ezagutzen doguz aurrekariak, badakigu zerga hau beharbada ez jatzuela asko gustetan. Badakigu ondarearen ganeko zergeak ez daukala ospe handirik, antzeko zerga dala eta beste momentu batzuetan hemen kendu be egiten izan dala.k Baina nik esan gura deutsuena da, lehenengo eta behin, ahozko erantzun positiboa jaso dogula, eta oso adi egoteko asmoa dogula adierazotern deutsuegu, benetan atxakiarik sortu ez daiten, edo ezinbestekotzat joten dogun zerga bat abian jartea luzatu leikien elementu barririk agertu ez daiten.

Entendemos que la entrada en vigor de este impuesto es fundamental por dos razones importantes:

En primer lugar, porque aumentaría la recaudación, es cierto que no es de una importancia capital desde esa dimensión cuantitativa, las cantidades no van a ser tan grandes, aquí tenemos el impuesto sobre el patrimonio, y podemos entenderlo como un plus complementario, pero es importante porque cualquier cantidad va a ser beneficiosa, y bienvenida sea, porque aquí las necesidades son grandes.

Y es muy importante que este impuesto entre en vigor desde un punto de vista pedagógico. El debate sobre fiscalidad está en boca de todo el mundo, y en los últimos años se le ha hecho mucho daño a la fiscalidad progresiva, ha habido retrocesos evidentes, y la conclusión es que hoy por hoy los ricos pagan menos impuestos. Así pues, creemos que es importante la entrada en vigor de este tipo de impuestos, para aumentar la recaudación, y también para socializar un mensaje: quienes más tienen pueden y deberán aportar más Y, de esa manera, poder seguir avanzando en la dirección de esa fiscalidad progresiva.

Por lo tanto, como he dicho, si nos equivocamos, o tenemos dudas acerca de la rapidez de ustedes, por favor, desmientanos con hechos, y así lo asumiremos cuando veamos que se han dado pasos, que las cosas se están haciendo correctamente. Muchas gracias.

La Sra. **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señor Casanova Alonso. Y en el turno de réplica, la señora Berrojalbiz Zabala, portavoz de la Diputación, tiene la palabra.

La Sra. **BERROJALBIZ ZABALA** andreak: Casanova jauna, zure berbakaitik, interpretatu daiket nire erantzuna, zerga hau sortzeko asmoa berretsiz, ez dala izan zuk espero zenduan modukoa, eta, egia esan, ez dot zergaitia ulertzen. Eta egintzak aitatu deusadaz.

Bizkaiko Foru Aldundiak 40 urte baino gehiago daroaz Ekonomia Itunak autortzen deuskuzan zerga-eskumenak gauzatzeko une bakoitzean emon beharreko pausu guztiak emoten. Eta oraingo honetan be holan da. Halanda ze, nire erantzuna berretsiz ezin dot egin, eta esan behar deusut Foru Gobernu hau beharrezko pausu guztiak emoten dabilela zerga hori Bizkaian ezarriko dauen Foru Arauaren proiektua aurkezteko. Proiektua 2023ko abenduaren 31n ondorioak euki daizan behar besteko aurrerapenagaz bialduko da, eta konfiantza daukagu zure taldearen babesari esker, eta Batzar Nagusi honeetako ganerako taldeen babesagaz batera, 2023an fortuna handien alkartasunaren aldi baterako zergearen aplikazioa bermatuko dala.

Nada más. Muchas gracias.

La **PRESIDENTA / LEHENDAKARI** andreak: Gracias a usted, señora Berrojalbiz Zabala. Y, agotado el orden del día, termina asimismo esta sesión de Juntas Generales. Muy buen día a todos/as.

Batzarra 12:25ean amaitu da.

Se levanta la sesión a las 12:25 horas.

